מה שאמרה המשנה שבני העלייה שלא עשו גומא אסור להם לשפוך שם מים, **לֹא שָׁנוּ** – לא נשנה דין זה, **אֶלָּא** כְּשֶׁלֹּא **עֵירְבוּ** שתי העליות יחד, **אֲבָל** אם **עֵירְבוּ** שתי העליות יחד, **מוּתָּרִין** אף בני העלייה שלא עשו גומא לשפוך שם מים.

שואלת הגמרא: **וְכִי לֹא** – וכשלא **עֵירְבוּ** שתי החצירות יחד, **מַאי טַעְמָא לֹא** – מהו הטעם שאלו שלא עשו גומא אסור להם לשפוך.

משיבה הגמרא: **אָמַר רַב אַשִׁי, גְּזֵירָה דִּילְמָא אָתֵי לְאַפּוֹקֵי מִמָּאנֵי דְּבָתֵּים לְהָתָם** – שמא יבואו בני עלייה זו שלא עשו גומא להוציא כלים מלאים מים מהבתים לשפת הגומא של בני העלייה השניה כדי לשפוך בה.

הדרן עלך כיצד משתתפין

פרק תשיעי - כל גגות

פרק זה דן בדיני רשויות שאין תשמישן תדיר כבתים, כמו גגות חצירות וקרפיפות, האם יש בהם חילוק רשויות כבתים, וממילא אסור לטלטל מזה לזה, או לא. וכן יתבארו בו דיני בתים וחצירות שנפרצו לרשות אחרת, האסורה להם בטלטול.

משנה

משנה זו דנה האם מותר לטלטל מגג של אדם אחד לגג של אדם אחר או לא: **כָּל גַּגּוֹת הָעִיר רְשׁוּת אַחַת הֵן**, ומותר לטלטל כלים ששבתו בגג של אדם אחד לגג של אדם אחר, ואפילו אם לא עירבו ביניהם, **וּכְלִבְנֵי שֶׁלֹּא יָהֵא גַּג גָּבוֹהַּ מחבירו עֲשָׂרָה** טפחים **אוֹ נָמוּךְ** מחבירו **עֲשָׂרָה** טפחים, שאם אחד הגגות חלוק מן השאר בגובה עשרה טפחים אסור לטלטל מזה לזה. אלו **דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד** מן הגגות הוא **רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ**, ולפיכך אם לא עירבו דיירי הבתים אלו עם אלו אסורים הם לטלטל אף מגג לגג.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֶחָד [–בין] **גַּגּוֹת העיר, וְאֶחָד חֲצֵירוֹת העיר, וְאֶחָד קַרְפֵּיפוֹת** [–מקום המוקף מחיצות שלא לצורך דירה] העיר, כולם **רְשׁוּת אַחַת הֵן**, ומותר לטלטל אפילו מגג של אדם אחד לחצר של אדם אחר, או לקרפף. אמנם אין הדברים אמורים אלא **לְעִנְיַן כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתּוּ לְתוֹכָן** – ששהו בזמן כניסת השבת בגג או בחצר או בקרפף, שאז מותר לטלטלם בשבת מזה לזה, **וְלֹא לְעִנְיַן כֵּלִים שֶׁשָּׁבְתּוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת** – ששהו בבית בכניסת השבת, והביאום לאחר מכן בשבת לחצר, שכלים אלו אסור לטלטלם לחצר אחרת לדעת הכל, אלא אם כן עירבו דיירי חצר זו עם דיירי החצר השניה.

גמרא

הגמרא מבררת את סברת רבי מאיר האוסר לטלטל מגג לגג כשחלוקים בגובה עשרה טפחים: **יָתִיב** [–ישבו] **אַבַּיֵי בַּר אָבִין וְרַבִּי חֲנִינָא בַּר אָבִין, וְיָתִיב אַבַּיֵי עמהם, וְיָתְבִי וְקָאָמְרִי** – וישבו בר אבין ורבי חנינא בר אבין והקשו, **בְּשֶׁלָּמָּא רַבָּנָן** – שיטת חכמים שבמשנה, האוסרים לטלטל מגג לגג, מבוארת היא, **סָבְרִי** – לפי שהם סוברים **שִׁבְשִׁם שֶׁמְּדִיּוּרִין חֲלוּקִין לְמַטָּה**, כלומר, כשם שהדירות שלמטה חלוקות בין דייר לדייר, שכל אחד מהם יש לו רשות בפני עצמו, ואסור לטלטל מדירה לדירה בלא עירוב, **כָּךְ דִּיּוּרִין חֲלוּקִין לְמַעְלָה** – כך חלוקות הרשויות בין הגגות שמעל הבתים, שכל גג נידון כמו הדירה שמתחתיו, ואין לטלטל מגג לגג בלא עירוב.

אֶלָּא רַבִּי מֵאִיר המתיר לטלטל מגג לגג, אך אוסר לטלטל כשיש ביניהם גובה עשרה טפחים, **מַאי קָסָבַר** – מה היא סברתו, **אִי קָסָבַר** – אם הוא סובר **שִׁבְשִׁם שֶׁמְּדִיּוּרִין חֲלוּקִין לְמַטָּה כָּךְ דִּיּוּרִין חֲלוּקִין לְמַעְלָה**, אם כן **אַמַּאי** [–מדוע] הוא סובר **שִׁרְשׁוּת אַחַת הֵן** לטלטל מזה לזה בלא עירוב. **וְאִי קָסָבַר** – ואם הוא סובר שאֵין הדיורין חֲלוּקִין למעלה, משום דְּכֹל הנמצא בגובה לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טפחים **רְשׁוּת אַחַת הִיא**, ולפיכך נידונים כל גגות העיר כרשות אחת, אם כן, **אֲפִילּוּ** אם **גַּג גָּבוֹהַּ** מחבירו **עֲשָׂרָה** טפחים **וְנָמוּךְ** מחבירו **עֲשָׂרָה** טפחים **נַמִּי** – גם כן יש לדונם כרשות אחת, שהרי מכל מקום שניהם עומדים למעלה מעשרה טפחים מהקרקע.

אָמַר לְהוּ – להם [לאביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין] **אַבַּיֵי, לֹא שָׁמַעְתֶּם לְכוֹ חָא** – וכי לא שמעתם דין זה **דְּאָמַר רַב יִצְחָק בַּר אַבְדִימִי, אוֹמֵר הָיָה רַבִּי מֵאִיר, כָּל מָקוֹם שֶׁאָתָּה מוֹצֵא שָׁתֵּי רְשׁוּיוֹת** שעומדות כל אחת בפני עצמה, **וְהֵן רְשׁוּת אַחַת**, ששתיהן רשות היחיד, אלא שאחת מהן גבוהה מחבירתה עשרה טפחים, **כְּגוֹן עָמוּד** העומד בחצר **שִׁבְרְשׁוּת הַיָּחִיד**, והוא **גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה** טפחים **וְרָחָב אַרְבָּעָה** טפחים, **אָסוּר לְכַתֵּף עָלָיו** – אסור לאדם העומד בחצר להניח את משאו על העמוד, כדי שיוכל להעמיסו על כתפו בקלות, כלומר, שאסור לטלטל מן החצר לעמוד או להיפך, אף ששניהם רשות היחיד הם, **גְּזֵירָה מִשּׁוּם תֵּל** [–גבעה קטנה] העומד **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים**, וגבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה, שדינו כרשות היחיד, ואסור מן התורה לטלטל מרשות הרבים לאותו תל, ולפיכך אסרו חכמים לטלטל מן החצר לעמוד שבתוכה, כדי שלא יבואו להתיר לטלטל מרשות הרבים לתל העומד בתוכה.

וממשיך אביי ואומר להם, **הָכָא נַמִּי** – אף כאן במשנתנו, טעם הדבר שאוסר רבי מאיר לטלטל מגג לגג כשיש ביניהם גובה עשרה טפחים, **גְּזֵירָה מִשּׁוּם תֵּל בִּרְשׁוּת הָרַבִּים**, שאם יתירו לאדם לטלטל מגג נמוך לגג גבוה יש לחוש שיבוא לטלטל מרשות הרבים לתל העומד בתוכה.

סָבוּר מִינָּהּ – סברו אביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין להבין מתוך דברי אביי, שגזירה זו של רבי מאיר נאמרה **אֲפִילּוּ בְּמַכְתֶּשֶׁת** [–כלי שטוחנים בו], **וַאֲפִילּוּ בְּנִינְית** [–קערה גדולה], העומדים ברשות היחיד וגבוהים עשרה טפחים ורחבים ארבעה, שאסור לטלטל מרשות היחיד אליהם או מהם לרשות היחיד משום גזירה זו. **אָמַר לְהוּ אַבַּיֵי, הָכִי אָמַר מָר** – כך אמר מורי רבה בר נחמני, **לֹא אָמַר רַבִּי מֵאִיר** לאסור משום גזירה זו, **אֶלָּא** רק **בְּעָמוּד וְאַמַּת הָרֵיחַיִם** [–הבנין שעליו מושיבים את הריחיים] העומדים ברשות היחיד, **הוֹאִיל וְאָדָם קוֹבֵעַ לָהֶן מָקוֹם** בחצירו. דהיינו, שמאחר וקבועים במקומם דומים הם לתל הקבוע ברשות הרבים, ולפיכך אסר רבי מאיר לטלטל מהם לרשות היחיד, שמא יבואו לטלטל מרשות הרבים לתל הקבוע בתוכה שהוא רשות היחיד, אבל מכתשת או גיגית שאין להם מקום קבוע אינם דומים לתל ברשות הרבים, ולפיכך לא גזר בהם רבי מאיר.

הגמרא מקשה על דברי אביי: כיצד ניתן לפרש שטעמו של רבי מאיר במשנתנו הוא משום גזירת תל ברשות הרבים, **וְהָרֵי** מצינו לגבי **כּוֹתֶל שֶׁעומד בֵּין שְׁתֵּי חֲצֵירוֹת, דְּקָבוּעַ** הוא במקומו, וגבוה עשרה טפחים ורחב ארבעה, ולפיכך הדין נותן שיגזור רבי מאיר שלא לטלטל מן החצר לכותל, **וְאַף** על פי כן **אָמַר רַב יְהוּדָה** (להלן צ:), **כְּשֶׁתִּימְצֵי לוֹמַר** – כשתדקדק בדברי התנאים במשנה תמצא שיש לומר, **שֶׁלְּדִבְרֵי רַבִּי מֵאִיר** כל **הַגַּגִּין** [–גגות] שבעיר הם **רְשׁוּת לְעַצְמָן**, ומותר לטלטל מגג של אדם אחד לגג של חבירו, וכן כל **הַחֲצֵירוֹת הם רְשׁוּת לְעַצְמָן**, וכן כל **הַקַּרְפֵּיפוֹת רְשׁוּת לְעַצְמָן**. כלומר, שכשם שאמר רבי מאיר במשנה שכל גגות העיר רשות אחת הן ומותר לטלטל מגג לגג בלא עירוב, כך הוא סובר אף לגבי חצירות וקרפיפות, שכל החצירות רשות אחת הן לטלטל מחצר לחצר, וכן כל הקרפיפות רשות אחת הן לטלטל מקרפף לקרפף, אלא שאינו מתיר לטלטל מגג לחצר או קרפף.

מדייקת הגמרא: **מַאי** – מה היא כוונת דברי רב יהודה, **לָאו** – האם אין לומר שכוונתו היא **דְּשָׁרֵי לְמַלְטוֹלֵי דֶּרֶךְ כּוֹתֶל** – שרבי מאיר מתיר לטלטל מחצר לחצר מעל הכותל העומד בין שתי החצירות, ואינו גוזר משום תל ברשות הרבים. ויש להוכיח מכאן שטעם הדבר שאוסר רבי מאיר לטלטל מגג גבוה לגג נמוך אינו משום גזירת תל, אלא טעם אחר יש בדבר.

המשך בעמוד מז

מתרצת הגמרא: **אָמַר רַב הוּנָא בַּר יְהוּדָה אָמַר רַב שֵׁשֶׁת, לֹא** – אין רבי מאיר מתיר לטלטל מחצר לחצר דרך גג הכותל, אלא מתיר הוא **לְחַבְּרִים וּלְהוֹצִיא** מחצר לחצר **דֶּרֶךְ פְּתָחִים** שיש בכותל, שבאופן זה אין מקום לגזור כלל, אבל אם בא לטלטל דרך גג הכותל אינו רשאי לעשות זאת.

שנינו במשנה: וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד רְשׁוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ.

הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בשיטת חכמים: **אִיתְּמַר** – נאמרה מחלוקת בבית המדרש, לענין גג הפרוץ במלואו לגג אחר, לשיטת חכמים האוסרים לטלטל מגג לגג בלא עירוב, האם מותר על כל פנים לטלטל באותו הגג כולו או לא. **רַב אָמַר, אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ** [–בגג הפרוץ לחבירו] **אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת** בלבד, שכן הוא הדין בכל רשות שנפרצה במלואה לרשות אחרת האסורה לה בטלטול. **וּשְׁמוּאֵל אָמַר, מוּתָּר לְטַלְטֵל בְּכוּלּוֹ**, לפי שאומרים בזה 'גוד אסיק מחציתא', דהיינו שדנים את המחיצות העומדות בין הדירות למטה כאילו עולות למעלה ומפסיקות בין גגו של האחד לגגו של רעהו, ונמצא שאין הרשות פרוצה במלואה למקום האסור לה בטלטול.

הגמרא מבארת את סברות מחלוקתם: **בְּאופן שיש לבתים מְחִיצוֹת הַנִּיכָּרוֹת**, דהיינו, שאין הבתים מחוברים זה לזה, אלא יש הפסק אויר ביניהם, והעומד על הגג רואה את מחיצות הבית שמתחתיו [ציור א], **דִּכְוָתֵי עֲלְמָא לֹא פְּלִיגִי** – לא נחלקו רב ושמואל, אלא הכל מודים שדנים את מחיצות הבתים כאילו עולות ומפסיקות בין הגגות, ועל כן מותר לטלטל בכל גג בפני עצמו. **כִּי פְּלִיגִי** – אך האופן שנחלקו בו רב ושמואל הוא **בִּמְחִיצוֹת שֶׁאֵינָן נִיכָּרוֹת**, דהיינו, באופן שהבתים מחוברים זה לזה והעומד על הגג אינו רואה את מחיצת הבית שבין הדיורין מתחתיו [ציור ב]. **רַב אָמַר אֵין מְטַלְטְלִין בּוֹ** [–בגג כזה] **אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת**, משום דלֹא **אָמְרִינַן** באופן כזה 'גוד אסיק מְחִיצָתָא', שהרי המחיצות אינן ניכרות ואי אפשר להעלותן. **וּשְׁמוּאֵל אָמַר מוּתָּר לְטַלְטֵל בְּכוּלּוֹ** [–בכל הגג], משום **דְּאָמְרִינַן** 'גוד אַסֵּיק מְחִיצָתָא', אף שאין המחיצות ניכרות.

הגמרא מקשה על דברי רב ממשנתנו: **תָּנַן** – שנינו במשנה, **וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד** מגגות העיר הוא

רְשׁוּת לְעַצְמוֹ. סברה הגמרא עתה, שכוונת המשנה היא שכל גג הוא רשות בפני עצמו לענין כך שמותר לטלטל בכולו. ועל כן היא מקשה, בְּשִׁלְמָא לִשְׁמוּאֵל נִיחָא – דברי המשנה מבוארים הם לשיטת שמואל, הסובר שאף חכמים מודים שמותר לטלטל בכל גג בפני עצמו. אֶלָּא לְשיטת רַב הסובר שאין מטלטלים בהם אלא בארבע אמות, קַשְׁיָא – יקשה, כיצד יתבארו דברי המשנה שכל גג הוא רשות לעצמו.

מתרצת הגמרא: אָמְרֵי בֵּי רַב – אמרו בישיבתו של רב מַשְׁמִיהּ דְּרַב, אין כוונת המשנה שכל גג הוא רשות לעצמו להקל, שיהא מותר לטלטל בכולו, אלא להחמיר, שֶׁלֹּא יְטַלְטֵל שְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה וּשְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה. כלומר, שאף על פי שמודה רב שמותר לדברי חכמים לטלטל ארבע אמות בגג, מכל מקום אין לטלטל שתי אמות בגג זה ושתי אמות בגג אחר, לפי שכל גג הוא רשות לעצמו, ונמצא מוציא מרשות לרשות.

הגמרא מקשה עוד על דברי רב מברייתא: וְהָא [–והרי] אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כִּי חֲוִינַן בְּבָבֶל חֲוָה אָמְרִינַן – כאשר היינו בבבל היינו אומרים כך, בְּשֵׁם רַב מַשְׁמִיהּ דְּרַב אָמְרֵי – בישיבתו של רב היו אומרים משמו שאין מְטַלְטְלִין בּוֹ [–בגג הפרוץ לחבירו, לדברי חכמים] אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, וְהָנֵי דְּבֵי שְׁמוּאֵל תָּנוּ – ואילו בישיבתו של שמואל הביאו ברייתא שבה מבואר כשיטת רבם, כדי להקשות ממנה על דברי רב, וכך נאמר בה, אֵין לָהֶן – לכל אחד מבעלי הגגות, אֶלָּא את גַּגָּן – הגג שלו בלבד. מבררת הגמרא, מַאי – מה היא כוונת הברייתא שאין לָהֶן אֶלָּא את גַּגָּן, לָאו – האם אין הכוונה בזה דְּשָׁרֵי לְמִטַּלְטוֹלֵי בְּכוּלֵּהּ – שמותר לכל אחד מבעלי הגגות לטלטל בכל גגו, כשיטת שמואל, ושלא כדברי רב.

מתרצת הגמרא: וּמִי אֲלִימָא מַמַּתְנִיתִין – וכי הקושיא מן הברייתא חזקה יותר מן הקושיא שהקשינו לעיל מהמשנה, דְּאוֹקֵימְנָא – שהרי העמדנו את דברי המשנה 'כל אחד ואחד רשות לעצמו' לענין כך שֶׁלֹּא יְטַלְטֵל שְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה וּשְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה, הָכָא נַמִּי – אף כאן בברייתא יש לפרש את כוונת הדברים 'אין להן אלא גגן' באופן כזה, שלא יטלטלו שְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה וּשְׁתֵּי אַמּוֹת בְּגַג זֶה.

הגמרא מביאה את דברי רב יוסף על שיטתו של שמואל: אָמַר רַב יוֹסֵף, לֹא שְׁמִיעַ לִי הָא שְׁמַעְתָּא – לא שמעתי הלכה זו שאמר שמואל, שאומרים 'גוד אסיק מחיצתא' אף במחיצות שאינן ניכרות.

אָמַר לֵיהּ אַבַּיֵי תלמידו, אַתְּ אֲמַרְתְּ נִיהָלָן – אתה אמרת לנו שמועה זו משמו של שמואל, וְאַהָא אֲמַרְתְּ נִיהָלָן – ועל משנה זו אמרת לנו את דינו, שכן שנינו (להלן צב.) שאם יש גַּג גָּדוֹל הַפָּמוּךְ לְגג קָטָן, והגג הגדול עודף על הקטן משני צידיו, ופתוחים זה לזה בלא מחיצה ביניהם [ציור א], הגג הַגָּדוֹל מוּתָּר בטלטול, אפילו לשיטת רב הסובר שחכמים אוסרים לטלטל בגג הפרוץ לגגות אחרים, לפי שדנים אותו כמוקף מחיצות מדין 'גוד אסיק מחיצתא', ובאילו יש לו מחיצות משני צידי הפירצה לגג הקטן [ציור ב], ולפיכך אין אנו דנים זאת כ'פירצה' אלא כ'פתח', והרי זה כשתי חצירות שיש פתח ביניהם שאינן אוסרות זו על זו. וְהגג הַקָּטָן אָסוּר בטלטול, שהרי הוא פרוץ במלואו לגג הגדול.

וממשיך אביי בדבריו לרב יוסף רבו: וַאֲמַרְתְּ לָן עָלָּהּ – ואמרת לנו על משנה זו, אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל, לֹא שָׁנוּ חכמים שהגג הקטן אסור בטלטול, אֶלָּא באופן שֶׁיֵּשׁ דִּיּוּרִין עַל זֶה וְדִיּוּרִין עַל זֶה, כלומר, שדיירי הבתים דרים ומשתמשים בשני הגגות, ומהלכים בכל שעה מזה לזה, ולפיכך אי אפשר 'להעלות' את המחיצה התחתונה שבין הבתים למטה כדי שתשמש כמחיצה בין הגג הגדול לקטן, משום דְּהָוְיָא לָהּ הָא דְּקָטָן מְחִיצָה נִדְרֶסֶת – שכן מחיצה זו של הגג הקטן נדרסת על ידי העוברים ושבים מעליה [ציור ג], ואין אומרים 'גוד אסיק' במחיצה הנדרסת, אֲבָל אם אֵין דִּיּוּרִין עַל זֶה וְעַל זֶה, דהיינו, שאין דיירי הבתים דרים ומשתמשים בגגות, ואינם עוברים מגג לגג, שְׁנֵיהֶן מוּתָּרִין – אף הגג הקטן מותר בטלטול, שכן דנים את המחיצה התחתונה שבין הבתים כאילו עולה וחוצצת בין הגגות, ונמצא שהגג הקטן אינו פרוץ לגדול. מתבאר מדברי שמואל, שאומרים דין 'גוד אסיק מחיצתא' גם במחיצה שאינה ניכרת, שהרי עוסק הוא בגגות המחוברים זה לזה, ואין המחיצה התחתונה שבין הבתים ניכרת לעומדים על הגגות, ואף על פי כן סובר שמואל שבאופן שאין בני אדם דורסים מעל מחיצה זו אומרים בה דין 'גוד אסיק'.

אָמַר לֵיהּ רב יוסף לאביי, אני לא אמרתי לכם את דינו של שמואל באופן כזה, אלא אֲנָא הָכִי אֲמָרִי לְכוּ – אני כך אמרתי לכם, לֹא שָׁנוּ חכמים שהגג הגדול מותר בטלטול, אֶלָּא באופן שֶׁיֵּשׁ מְחִיצָה גמורה עַל זֶה וּמְחִיצָה גמורה עַל זֶה, כלומר, שיש מחיצה בפועל סביב לשני הגגות מכל צידיהם, חוץ ממקום חיבורם שבו אין מחיצה ביניהם [ציור ד], דְּגָדוֹל מֵישְׁתֵּרֵי בְּגִיפּוּפֵי – שבאופן כזה הגג הגדול ניתר על ידי המחיצות שיש לו משני צידי הגג הקטן, שמשום כך דנים את הפירצה שבינו לגג הקטן כ'פתח', וְאילו הגג הקָטָן נִפְרָץ בְּמִלּוֹאוֹ למקום האסור לו, ולפיכך נאסר בטלטול. אֲבָל אם אֵין מְחִיצָה גמורה לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה – לא על הגג הקטן ולא על הגדול, שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין, לפי שאין הפירצה שביניהם נראית כ'פתח'. שאל אביי לרב יוסף רבו: וְהָא דִּיּוּרִין אֲמַרְתְּ לָן – והרי הזכרת לנו בדבריך אז ענין 'דירה', דהיינו שהדין תלוי אם דרים אנשים על הגגות או לא, ואילו לפי דבריך עתה אין הדין תלוי בדיירים אלא במחיצות.

השיב רב יוסף לאביי: אִי אֲמָרִי לְכוּ דִּיּוּרִין – אם הזכרתי בדברי אז ענין 'דירה', הָכִי אֲמָרִי לְכוּ – כך אמרתי לכם, לֹא שָׁנוּ חכמים שהגג הגדול מותר בטלטול לדייריו ואילו הגג הקטן אסור לכולם, בין לדייריו ובין לדיירי הגג הגדול, אֶלָּא באופן שֶׁיֵּשׁ מְחִיצָה קבועה וקיימת הָרְאוּיָה לְדִירָה עַל זֶה – על הגג הגדול, וּמְחִיצָה הָרְאוּיָה לְדִירָה עַל זֶה – על הגג הקטן, שעל ידי מחיצה זו גילו דיירי שני הגגות את דעתם שחפצים הם להשתמש בגגותיהם, ובזה הדין הוא דְּגָדוֹל מֵישְׁתֵּרֵי בְּגִיפּוּפֵי – שהגג הגדול ניתר על ידי המחיצות שיש לו משני צידי הגג הקטן, וְאילו הגג הקָטָן נִפְרָץ בְּמִלּוֹאוֹ למקום האסור עליו בטלטול, ועל כן הוא נאסר לגמרי, בין לדיירי הגג הקטן ובין לדיירי הגג הגדול. אֲבָל אם יֵשׁ מְחִיצָה הָרְאוּיָה לְדִירָה עַל הגג הַגָּדוֹל, וְאֵין מְחִיצָה הָרְאוּיָה לְדִירָה עַל הגג הַקָּטָן, אזי אֲפִילּוּ הגג הקָטָן שָׁרֵי – מותר בטלטול לְבְנֵי הגג הַגָּדוֹל, ולא לבני הגג הקטן. מַאי טַעְמָא – מה הוא טעם הדבר, כֵּיוָן דְּלֹא עֲבוּד מְחִיצָה – מאחר שלא עשו בני הגג הקטן מחיצה הראויה לדירה על גגם, סַלּוּקֵי סָלִיקוּ נַפְשַׁייהוּ מֵהָכָא – סילקו את עצמם מלהשתמש בגגם, ומחלו את השימוש בו לבני הגג הגדול.

כְּהָא – כמו הדין דְּאָמַר רַב נַחְמָן, עָשָׂה אחד מבני הבתים סוּלָּם קָבוּעַ לעלות בו לְגַגּוֹ, ושאר דיירי הבתים לא עשו סולמות קבועים לגגותיהם, הוּתַּר אותו אדם להשתמש בְּכָל הַגַּגִּין כּוּלָּן, לפי שגילו דיירי כל הבתים את דעתם שמסתלקים הם מגגותיהם, ומוחלים את השימוש בהם לאותו אדם שעשה סולם קבוע לגגו.

הגמרא מביאה דין נוסף כעין דינו של רב נחמן: אָמַר אַבַּיֵי, אדם שֶׁבָּנָה עֲלִיָּיה עַל גַּבֵּי בֵּיתוֹ, והקיף את כל גגו במחיצות לצורך עליה זו, וְעָשָׂה לְפָנֶיהָ דַּקָּה אַרְבָּעָה – ועשה במחיצות העליה פתח קטן ברוחב ארבעה טפחים, בצד הפונה לגגות שבניו [ציור ו], הוּתַּר לו לטלטל בשבת בְּכָל הַגַּגִּין כּוּלָּן, ואפילו לשיטת חכמים האוסרים לטלטל מגג לגג, שמאחר ועשה פתח לצד הגגות האחרים גילה דעתו שחפץ הוא להשתמש בהם, ומכיון שבעלי הגגות האחרים לא עשו כן גילו דעתם שהם מוחלים לו את השימוש בגגותיהם, ולפיכך נידונים כל הגגות כעומדים ברשותו של בעל העליה.

אָמַר רָבָא, פְּעָמִים שֶׁהַדַּקָּה גורמת לְאִיסּוּר, כלומר, פעמים שעל ידי עשיית הדקה נאסר עליו לטלטל מגגו לגגות שכניו, אף לשיטת רבי מאיר המתיר לטלטל מגג לגג, וְהֵיכִי דָּמֵי – ובאיזה אופן יהיה הדין כן, הַיְינוּ דְּהַדְרֵי תַּרְבִּיצָא דְּבֵיתֵיהּ – אם עשה את הפתח בעלייתו לצד גינתו, ואילו את המחיצה הפונה לצד גגותיהם של שכניו השאיר סתומה [ציור ז], דְּאָמְרִינַן – לפי שאומרים אנו שגילה דעתו בזה,